

Blagdan je Svih svetih, sutra je Dušni dan

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Petak, 01 Studeni 2019 07:34
Objavljeno: Petak, 01 Studeni 2019 07:34

Blagdan je Svih svetih, dan kojim Katolička crkva slavi kanonizirane svece te one koji su ostvarili ideal kršćanskoga života a nisu kanonizirani.

Svi sveti slave se 1. studenoga, a taj dan je i državni blagdan u Republici Hrvatskoj.

Crkvena liturgija ističe kako u središtu svetkovine Svih svetih nije smrt, nego život. Bog poziva sve ljude svih naroda i svih vremena u vječno zajedništvo svoje ljubavi. Krist je otkupitelj svih ljudi i Bog ih sve poziva da budu sveti.

U židovstvu je bilo poznato štovanje grobova svetih, a tada su bila važna dva groba: proroka Izaije pokraj ribnjaka Siloe i Zaharijin u dolini Cedrona.

S kršćanstvom se dan smrti počinje nazivati i danom nebeskoga rođenja, što se osobito odnosilo na datum smrti kršćanskih mučenika. Njihovo se štovanje razvilo već u II. stoljeću.

Kršćani su najprije posebno slavili mučenike, a s vremenom su kao posebna svjedočanstva vjere isticani asketi, Bogu posvećene djevice i biskupi. O pojmu svetaca i kanonizaciji, kako se danas podrazumijeva, može se govoriti tek od X. stoljeća. Prva službena kanonizacija dogodila se 993. godine, za vrijeme pape Ivana XV., a prvi kanonizirani svetac bio je sv. Ulrik.

Prema Drugome vatikanskom saboru, štovanje svetih proistječe iz trajne povezanosti zemaljske i nebeske Crkve - pripadnici jedne i druge, iako na različit stupanj i način, sudjeluju u istoj ljubavi prema Bogu i bližnjemu te pjevaju istu pjesmu slave svojem Bogu.

Dušni dan slavi se svake godine 2. studenoga, kada se sjećamo svih svojih pokojnika. Taj dan su pohodi grobovima i grobljima znak pažnje i vjere. Tog dana ljudi se mole za duše svojih dragih pokojnika, za njih pale svijeće na grobovima, odlaze na svetu misu, povezujući se tako svojim molitvama s njima i moleći Božje milosrđe da ih što prije očisti od svih slabosti te da ih uvede tamo "gdje s oka svaka suza nestaje".

Dušni dan ili Dan svih vjernih mrtvih izraz je nade i vjere u zagrobni život.

O kultu duše u kulturnoj baštini Hrvata, među ostalim, svjedoče molitve za duše u čistilištu te dušice — svijeće koje se pale na taj dan.

Dušni dan posvećen je pokojnicima, a nastao je na poticaj sveca, benediktinskog opata iz Clunyja, svetog Odilona. Krajem I. tisućljeća već se na mnogim mjestima nakon blagdana Svih svetih slavio i Dušni dan.

Taj spomendan 998. sveti Odilon službeno je uveo u Cluny, o kojem je bilo ovisno oko tisuću benediktinskih samostana. Preko benediktinaca, blagdan se proširio po Europi, a Vatikan ga je službeno potvrdio 1311.

S obzirom na običaje, ti se blagdani različito obilježavaju po Hrvatskoj. Na sinjskom području ljudi su se posjećivali i tom prigodom otvarali bačve da se kuša mlado vino. Mnogi su blagdan Svih svetih smatrali prvim Božićem. U okolici Nove Gradiške ispred mjesne crkve plesala su se kola, a u nekim krajevima zvona zvone cijelu noć.

Običaj obilaženja groblja nastao je tek u 20. stoljeću. Pri blagovanju obrednim se postupcima obraćalo pokojnicima.

Blagdan je Svih svetih, sutra je Dušni dan

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Petak, 01 Studeni 2019 07:34

Objavljeno: Petak, 01 Studeni 2019 07:34

Po pojedinim mjestima za te su se blagdane pripremala posebno jela od leće, koja su se nudila svakomu tko naiđe ili dođe u kuću.

U nekim primorskim krajevima pekli su se posebni kolačići ili peciva lumbija, ublija i slično. Nekada rjeđe, u novije doba obvezno je uređivanje i kićenje grobova cvijećem, paljenje svijeća, škropljenje posvećenom vodom.

Etnolozi ističu i kako se u krapinskom kraju za blagdan Svih svetih obvezatno, uz ostalo meso, na stolu morala naći purica s mlincima i kruškama makarijama. Prve mlade purice, uhranjene, pekle su se baš za taj blagdan. Uz tu pečenku, uglednije su gospođe pripremile i neke svoje specijalitete po kojima su se razlikovale od ostalih. Tako su neke uz kuhanu govedinu servirale muštardu, a kod drugih purica je bila nadjenuta kestenjem ili jetricama.

Prvi put u godini na taj su se blagdan pekle orehnjača i makovnjača te više vrsta sitnih kolača. (H)

